

BORGERRETSHJÆLPEN

København, den 16. november 2016

Danmark på kant med konventionerne

Formålet med vores arbejde er at oplyse Folketinget om de retssikkerhedsmæssige konsekvenser, som manglende begrundelse i dispensationssager om dansk statsborgerskab, udgør. Som retshjælpsinstitution er vi dedikerede til at varetage spørgsmål om borgernes retssikkerhed. Vi finder, at manglende begrundelse er et brud på vigtige retssikkerhedsmæssige principper, og at det er afgørende, at der bliver rettet op på Folketingets praksis.

Manglende begrundelse har ført til en del vanskeligheder i praksis for os som retshjælp; Vi har svært ved at rådgive vores klienter om blandt andet muligheden for genoptagelse og baggrunden for afslaget. Borgerne er generelt i uvished omkring deres retsstilling.

Dertil bliver afslaget en indgribende beslutning, som efter dansk rets almindelige regler plejer at blive begrundet. Selv om Folketinget ikke er omfattet af forvaltningsloven, og altså derfor heller ikke er forpligtet til at give en begrundelse i medfør af *denne* lov, er Folketinget forpligtet til at begrunde sine afslag i dispensationssager i medfør af Danmarks internationale forpligtelser og en række vigtige retssikkerhedsmæssige principper.

Praksis med manglende begrundelse i dispensationssager er på baggrund af blandt andet ovennævnte årsager kritiseret af Institut for Menneskerettigheder, og i 2013 blev det af Højesteret fastslået at danske domstole kan prøve om hvorvidt internationale konventioner er overholdet i forbindelse med sager om statsborgerskab.

I et hvert retssamfund er det selvfølgelig at borgere kan støtte ret på lovgivningen, og kan sikre sine rettigheder opfyldt ved en domstol. Det er ligeledes et centralt princip, at alle er lige for loven. Dette er både sikret i nationale regler, og i vores internationale forpligtelser, såsom Handicapkonventionen, der er påberåbt i en række sager, hvor Danmark er kritiseret for ikke at overholde forbuddet mod diskrimination i sager om statsborgerskab.

Det er derfor stærkt betænkeligt, at der ikke gives begrundelse i sager om afslag på statsborgerskab. Vi oplever, at de manglende begrundelser har stor konsekvens for de borgere, som får afslag. Det påvirker deres liv og integration i Danmark negativt. Dertil vil det stadigt stigende antal sager mod Danmark i et langsigtet perspektiv medføre, at Danmark står over for at skulle yde økonomisk kompensation for overtrædelse af internationale forpligtelser. Dette er allerede sket i mindst en sag mod Danmark.

Det er ikke kun et spørgsmål om at følge de internationale forpligtelser, som vores folkevalgte politikere på befolkningens vegne har tilsluttet sig. Som retshjælp mener vi, at retssikkerhedsmæssige garantier udgør grundpillerne i det samfund, vi har opbygget, og at vi er forpligtet til at værne om dem. Det er i allerhøjeste grad på tide, at Folketingets praksis også stemmer overens med Danmarks internationale forpligtelser, således at borgerne får den begrundelse, som de har krav på. Dette vil tjene udvalget og den danske retsstat til ære.